

ПРОМІЖНИЙ ЗВІТ

про виконання наукової теми кафедри початкової освіти

«Система підготовки вчителів початкових класів до професійної діяльності в умовах реформи «Нова українська школа»

Період: листопад 2021 р. – червень 2022 р.

ЛОГІКА ДОСЛІДЖЕННЯ

I етап. Аналітико-діагностичний (2021-2023 рр.)

II етап. Теоретико-моделювальний (2023-2025 рр.)

III етап. Узагальнювально-прогностичний (2025-2026 рр.)

НАПРЯМИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ на аналітико-діагностичному етапі

1. Аналіз наукових джерел, нормативної бази та теоретичне обґрунтування системи
2. Розроблення системи діагностики ключових та фахових компетентностей вчителя
3. Зміст підготовки: розроблення освітньо-професійних програм та робочих програм навчальних дисциплін, оновлення змісту лекцій
4. Створення контексту НУШ у середовищі ЗВО

Аналіз наукових джерел, нормативної бази та теоретичне обґрунтування системи

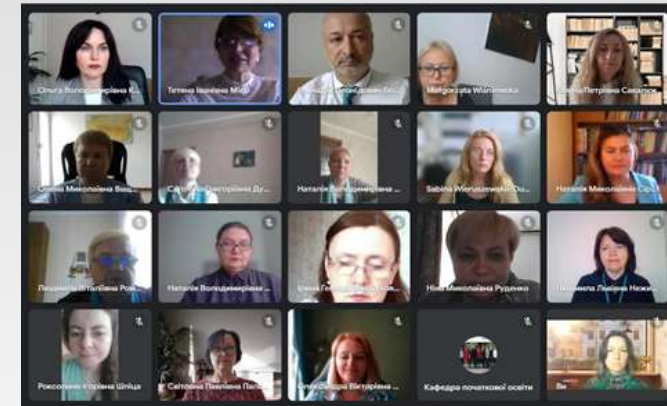
Викладачами кафедри підготовлено 29 наукових публікацій (із них 3, індексовані у SCOPUS), у яких висвітлено результати дослідження таких питань:

- змісту інформаційної та цифрової компетентностей учителів
- особливості підготовки майбутніх учителів до створення інклюзивного середовища
- емоційного інтелекту вчителя
- партнерства учителя та батьків
- мотивації студентів до педагогічної діяльності
- проаналізовано феномен «ефективна освіта»
- розглянуто поняття «безперервний професійний педагогічний розвиток» тощо

Аналіз наукових джерел, нормативної бази та теоретичне обґрунтування системи

- Проведено науковий вебінар з міжнародною участю «Інтеграція сучасної психолого-педагогічної теорії та освітньої практики: європейський та вітчизняний досвід професійної підготовки майбутніх учителів» з науково-педагогічними працівниками Природничо-гуманітарного університету в Седльцях щодо обміну досвідом у підготовці майбутніх вчителів початкової школи
- Результат: презентовано досвід роботи викладачів кафедри, вивчено систему підготовки майбутніх учителів до педагогічної діяльності у Республіці Польща, напрацьовано шляхи подальшої взаємодії щодо обміну досвідом у професійній підготовці майбутніх учителів

РОЗРОБЛЕННЯ СИСТЕМИ ДІАГНОСТИКИ КЛЮЧОВИХ ТА ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВЧИТЕЛЯ

Проведено міні-дослідження «Готовність учителя до педагогічної діяльності у нових соціально-політичних умовах»

Учасники дослідження 85 студентів, з яких:

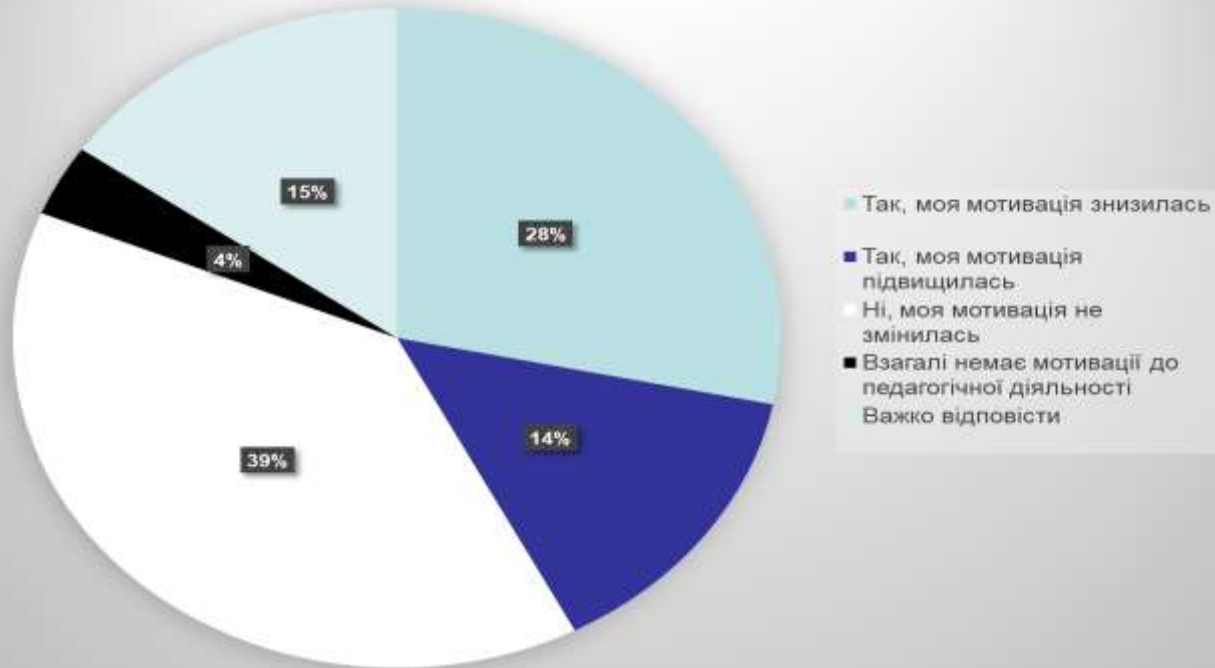
38% - магістранти, 62% - бакалаври
75% - денна форма, 25% - заочна форма навчання
96,5% - 20-25 років

Досвід роботи:

36% - тільки педагогічна практика
27% - від 1 до 3 років
25% - до 1 року
12% - більше 3 років

Результати дослідження

Мотивація до педагогічної діяльності

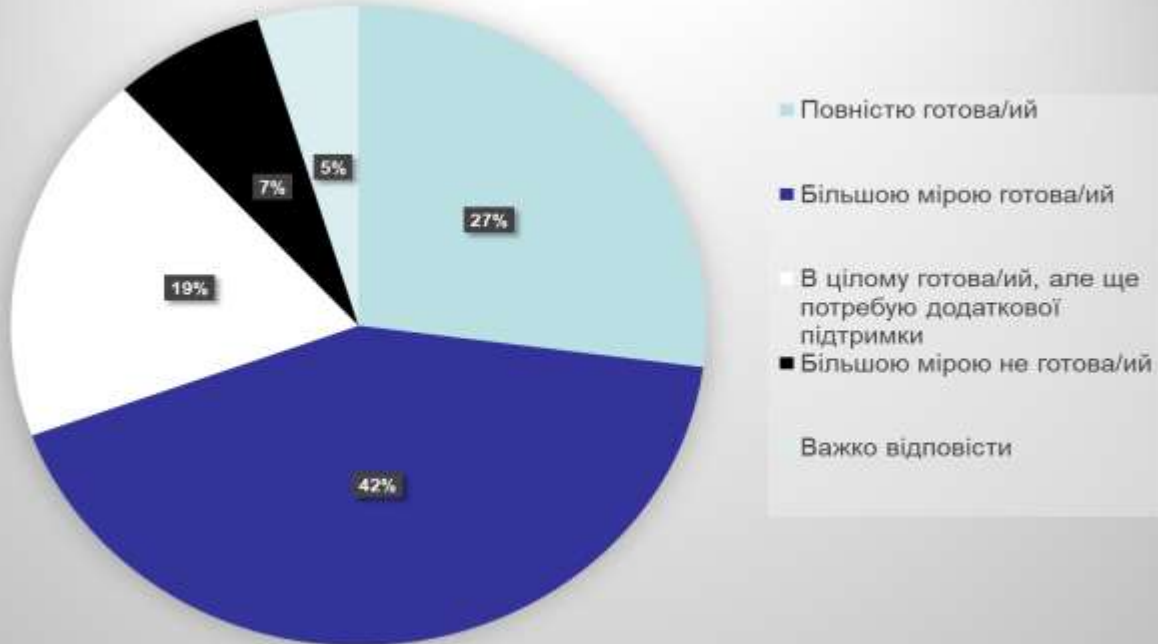

Готовність до педагогічної діяльності в умовах воєнного та післявоєнного стану

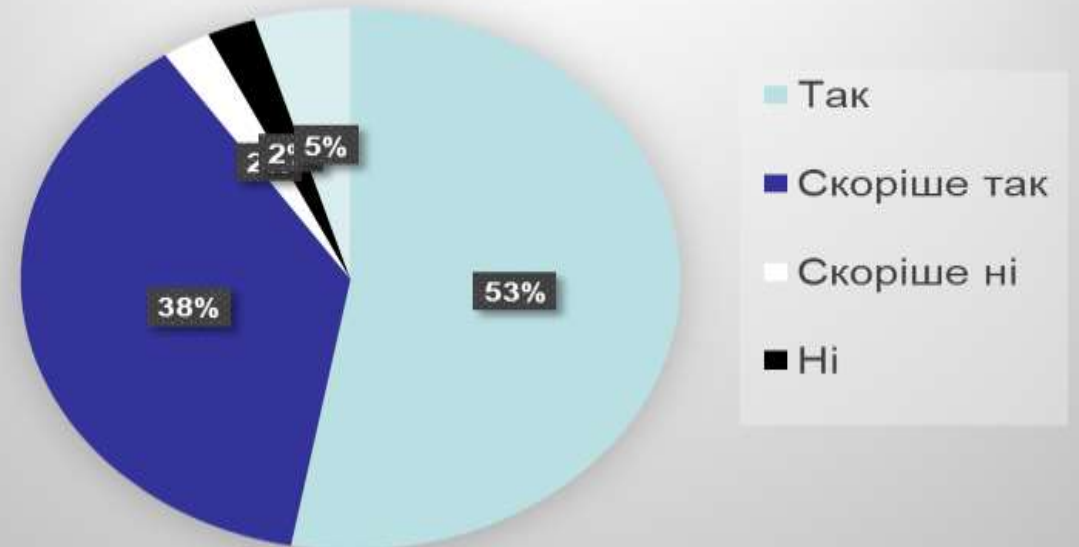

Результати дослідження

Готовність до реалізації реформи НУШ

Чи має продовжуватись реформа НУШ?

Результати дослідження

Потреба студентів у додатковій підготовці з фахових компетентностей

Потреби студентів у додатковій підготовці

1. Як допомогти собі та учням під час стресу та панічної атаки (55%)
2. Безпека учнів під час військових дій в Україні: алгоритми дій учителя (48%)
3. Сучасні технології дистанційного навчання учнів (45%)
4. Співпраця з учнями та їхніми батьками під час дистанційного навчання (34%)
5. Технології ведення навального діалогу з учнями (28%)

Результати дослідження. Емоційний стан та відчуття студентів- випускників

- Тривожність (6)
- Невизначеність. Невідомість. Незрозумілість (5)
- Хвилювання (5)
- Мотивація, інтерес (5)
- Складно, важко (4)
- Відчайдушність, виклик, рішучість (4)
- Готовність, зібраність (4)
- Страх (4)

Основні результати міні-дослідження

1. Зниження мотивації у зв'язку зі зміною соціально-політичних умов педагогічної діяльності відзначає майже третина випускників; підвищення – 14% студентів
2. Близько половини студентів визначають свій емоційний стан негативно (тривога, страх, схвильованість), натомість чверть студентів навпаки зазначають про впевненість та натхнення працювати у нових умовах
3. Ставлення до реформи НУШ у більшості студентів позитивне; більшість студентів вважають, що попри нові соціально-політичні умови реформа має продовжуватись
4. Водночас близько 20% студентів зазначають про необхідність додаткової підтримки у реалізації реформи та у зв'язку із новими соціально-політичними умовами
5. Найбільше додаткової підготовки студенти потребують у формуванні інклюзивної та психологічної компетентностей
6. Серед тематики додаткової підготовки більшість студентів називала таку, що пов'язана із подоланням стресових станів своїх та учнів; алгоритмами дій для забезпечення безпеки дітей в умовах воєнних дій, здійсненням дистанційного навчання в умовах війни

Зміст підготовки: розроблення освітньо-професійних програм та робочих програм навчальних дисциплін, оновлення змісту лекцій

1. Участь викладачів кафедри початкової освіти (Бондаренко Г. Л., Ліннік О. О. Вишнівська Н.В.) у фінському проєкті «Навчаємось разом» щодо оновлення змісту освітніх програм

Результат: обмін досвідом щодо створення освітніх програм із викладачами ЗВО України; перегляд освітньої програми, внесення змін до вибіркового блоку навчальних дисциплін (запропоновано вибіркові навчальні дисципліни: "Емоційний інтелект", "Медіаосвіта та медіаграмотність"), робочих програм навчальних дисциплін, до програм навчальних і виробничих практик

2. Участь викладачів кафедри початкової освіти (Бондаренко Г.Л., Руденко Н.М., Семеній Н.О.) у проєкті LEGO Foundation «Навчання через гру» щодо впровадження діяльнісних та ігрових методів навчання в освітній процес

Результат: удосконалення спецкурсу, оновлення змісту робочих програм навчальних дисциплін

Створення контексту НУШ у середовищі ЗВО

Майстер-класи для майбутніх учителів:

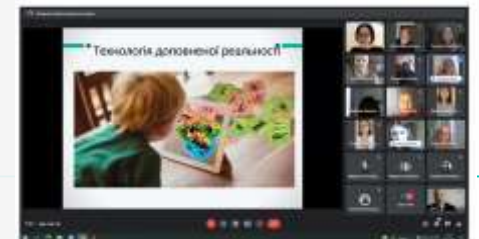
«Створи мальовничий шлях до внутрішньої гармонії за допомогою Fluid ar»

«Інструменти формувального оцінювання здобувачів початкової освіти: сучасні техніки і прийоми»

Тренінги для майбутніх учителів:

«Диджиталізація як тренд сучасної освіти»

"Формування у майбутніх учителів початкових класів навичок роботи з доповненою та віртуальною реальністю, моделювання способів їх застосування в освітньому процесі початкової школи

Створення контексту НУШ у середовищі ЗВО

ПІДРУЧНИКИ ТА РОБОЧІ ЗОШИТИ ДЛЯ НУШ

Дубовик, Світлана Григоріївна та Васильківська, Надія Адамівна та Вашуленко, Микола Самійлович (2021) *Українська мова та читання. Частина 1. 4 клас* Видавничий дім "Освіта", Київ, Україна.

Дубовик, Світлана Григоріївна та Вашуленко, Микола Самійлович (2021) *У світі рідного слова. Зошит із розвитку мовлення. 4 клас* Видавничий дім "Освіта", Київ, Україна.

Дубовик, Світлана Григоріївна та Вашуленко, Микола Самійлович (2021) *Робочий зошит з української мови. Частина 2. 4 клас* Видавничий дім "Освіта", Київ, Україна.

Дубовик, Світлана Григоріївна та Вашуленко, Микола Самійлович (2021) *Робочий зошит з української мови. 4 клас. Частина 1* Видавничий дім "Освіта", Київ, Україна.

Висновки

1. Дослідження наукової проблеми кафедри початкової освіти відбувається відповідно до розробленої логічної моделі та плану її реалізації
2. Більшість викладачів кафедри долучились до виконання дослідження
3. За означений період у основний внесок викладачів полягає у теоретичному обґрунтуванні змісту таких професійних педагогічних компетентностей: інформаційно-комунікаційної, інклюзивної, емоційно-етичної, педагогічного партнерства; визначенні понять «ефективна педагогічна освіта»; розвитку поняття «безперервний професійний педагогічний розвиток»
4. Проведено міні-дослідження за участю 85 студентів випускних курсів, у якому з'ясовано ставлення майбутніх учителів до реформи НУШ та нових соціально-політичних умов, у яких їм доведеться працювати; з'ясовано їхні потреби у додатковій підготовці до здійснення педагогічної діяльності; визначено зміни у мотивації та емоційному стані
5. Пропозиції студентів та потреби у додатковій підготовці обговорено на засіданні кафедри початкової освіти

Перспективи подальших досліджень

1. Потребують додаткового вивчення такі професійні компетентності: здоров'язбережувальна, проєктувальна, прогностична, організаційна, оцінювально-аналітична, рефлексивна, навчання впродовж життя
2. Перспектива подальших досліджень: розроблення критеріїв та інструментів діагностики професійних компетентностей майбутнього вчителя початкових класів
3. Продовження співпраці з іншими університетами, у тому числі, міжнародними
4. Продовження проведення вебінарів та конференцій на всеукраїнському та міжнародному рівнях
5. Продовження проведення викладачами тренінгів та семінарів для майбутніх учителів початкових класів, вчителів-практиків

Дякую за увагу!